

— Добъръ вечеръ, — отвърнаха турцитѣ и задържаха конетѣ си.

Единъ отъ тѣхъ се изравни съ монаха и вежливо запита:

— Накжде така, отче? Закъснѣлъ си.

— Отивамъ въ града. Наближихъ вече, та поспрѣхъ да си почина. Рекохъ и васъ да дочакамъ, та да имамъ другари по пѣтя.

И като се вгледа въ окования момъкъ, запита:

— Ами този нещастникъ къде го водите?

— Хайдутинъ е! — троснато отвърна водачътъ. — Заловихме го въ Балкана и сега го водимъ на бесилка. Да се научи, какъ се бори противъ царскитѣ низами!

Монахътъ тръгна съ конниците и тихо заговори съ хайдутина:

— Не бой се, синко! Смъртъта не е по-страшна отъ робията! Момъкътъ учудено го изгледа:

— Ти ли казвашъ това, отче?

— Азъ, синко, азъ. Защото много съмъ ходилъ, много съмъ видѣлъ и много зная! Цвѣти ли цвѣте безъ слънце, та и човѣкъ да живѣе безъ свобода? И кучето като го биешъ, ще те захапе. Затова и ти си станалъ хайдутинъ!

— Правъ си, отче, — живо отговори момъкътъ. — Отъ зло съмъ нарамилъ пушка и съмъ тръгналъ по Балкана.

— Какво говори те? — запита единъ отъ турцитѣ.

— Утешавамъ го за утре, — отвърна монахътъ на турски и после продължи:

— Сега ние се мжчимъ въ робство, защото нашитѣ дѣди сж прегрѣшили предъ Бога. Ала ще дойде день, когато отново ще си имаме царство и господарство. Ти знаешъ ли, че и българитѣ сж имали царе и светци?

И монахътъ започна надълго да говори за миналото на България.

Бунтовникътъ не усѣдѣше умора. Подпухналитѣ отъ пѣтя